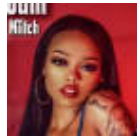

גל גדות בנאום הזכייה |
בטקס פרסי המבקרים:
"נמשיך..."

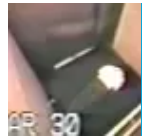
האם נמצאה יורשת
לריהאנה?

איך עובדת המכונה
המשומנת שמריצה את
"פוקסטרוט" לאוסקר?

הרגע בו התממש הסיוט של
כל עובדי המשרדים בעולם

תרבות

גלריה

מועד אחרון להגשה: 4.2.18

קול קורא למענקים 2018 תפקידי

מפעל הכיס מזמין אתכם להגיש בקשות למענקים בחומי תרבות ואמנות

להגשה <<

מפעל הכיס דברים טובים ממחילים כאן

תרבות אמנות

העבודות בתערוכה "סוטים" שורטות את השיטה

הנאום המכונן של ג'ורג' בוש הבן עובר רה-מיקס חתרני, ניצולת השואה מוסרת עדות לאוזניים אטומות, זוג הדלתות חושפות פתח ומסתירות פתחים

שמור 0

11:46 04.03.2012 | עודכן ב: 19:12 29.02.2012
גליה יאהב

"סוטים" היא תערוכה קבוצתית העוסקת במחווות", כותב רן קסמי-אילן האוצר בטקסט הנלווה. "העבודות בתערוכה חורגות מנורמת ההתנהלות של תקשורת ההמונים ובכך מחבלות בה". העבודות בתערוכה, לדבריו, מחולקות לשלוש קבוצות: עבודות בעלות אופי דוקומנטריסטי; עבודות העוסקות בדימוי ובהפצתו; ועבודות העוסקות בזיוף המרחב.

ואכן, כבר בכניסה לתערוכה, הממוקמת במרכז לאמנות דיגיטלית בחולון, מוצגת עבודת וידאו משעשעת וממכרת של לנקה קלייטון, "Qaeda" (2003) ("Quality Question Quickly Quickly Quiet"), שכל עניינה בפירוק המחווה מבפנים. קלייטון מפרקת את נאום "מצב האומה" של ג'ורג' בוש הבן אחרי אירועי ה-11 בספטמבר, בו טבע את המושג "ציר הרשע". המושג, כותב קסמי אילן, מורכב בעצמו משני ביטויים של

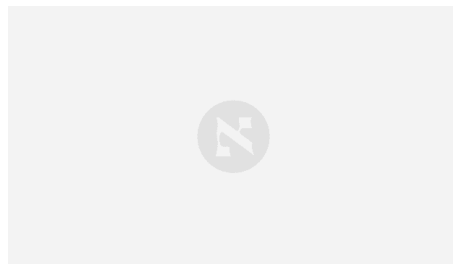

של הזמן ההוא. בנוסף, היא ממשיכה את המהלך התחבירי של בוש עצמו ומפרקת את הנאום להברות ממש, כך שהן חתוכות וחוזרות. בהפחתת הפאזות והתשוואות, בוש יוצא כמן כוכב ראפ מגמגם, קצבי, מלעלע מלים המתקשות לקבל מובן אחד, משתרשות מפיו מנותקות מהמשמעות האוטומטית שלהן ("grrr grrrr greatness" או "ju just justice" וכיוצא באלה) או שפשטנותן הפטריוטית וזרעת האימה נחשפת במלוא גיחוכה.

עוד עבודה בה הצחוק מיוסד על אימה ובעלת אפקט גרוטסקי היא "והיינו עובדים..." (2011) המשוכללת של רועי מנחם מרקוביץ'. מרקוביץ' משתמש בתבנית השחוקה של סרט העדות אך מפרק את המסגרת בכמה אופנים. אלישבע, ניצולת אושוויץ מנסה לספר את זיכרונותיה, אך בני המשפחה והצדדים הטכניים של ההפקה מפריעים לה וקוטעים את דבריה. חיילים במדים מבקרים אותה ומגישים לה תעודת הוקרה, אך במקום להתעניין בה, נואמים באזניה על הצורך להרוג את הקם להרגך, "מלחמת העצמאות...יום כיפור...קרובים להיות מושמדים...התפתחנו הרבה מאז", מספרים לה סיפורים משפחתיים שלהם, מהגנים ומפטפטים. היא שותקת. ואחר כך שואלת: רוצים לשתות משהו? יהיה טוב, הם אומרים. "תמיד אומרים יהיה טוב" היא עונה. ההתעניינות בעדות מתחוורת כג'סטה חלולה בלבד, כסימון וי על המעשה ללא כל הקשבה. בנוסף, שיבוש הזמנים בנוסח טרנטינו, יוצר הליכה לאחור ממצב של נרטיב ברור, "הגענו למקלחות וגילחו אותנו בכל מקום, לא הכרנו אחת את השניה" למצב כאוטי של הפרעת קשב וריכוז.

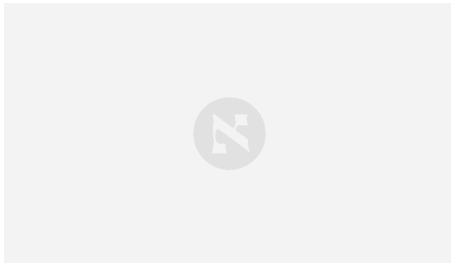
תגובה בגובה העיניים

אלישבע לוי, "cry me a river" מתוך "Heavy Metal", 2012
צילום: מאי עומר

העבודה "תגובה" (2012) של דור גז היא פרישת תגובות הקהל לתערוכתו "מטעי האומה" במוזיאון תל אביב בשנה שעברה, שעסקה בקק"ל ובמושג "הנכבה". כעת הוא מפרסם את התגובות, החושפות מלבד אסתטיקת פתקים הכוללת גרפולוגיה וסמלים (מגני דוד, חצים וסלסולים, סימני קריאה מרובים ומעוטרים) גם את שפת הטוקבקים הרדודה והאלימה, לצד זאת המתרגשת-בקלות והסנטימנטלית של השיח הפוליטי-ציבורי. "אמנות מגויסת פוליטית שמאלנית מסריחה!"; "מאד מאד מאד מרהיב"; "מסכימה עם המחאה שלו. מוגשת בכמה אופנים"; "בלבולי מוח שקרים של ערבים כל החיים שלהם בשקר"; "יש לנו זכות על הארץ הזו, מתמטיקאית"; "כל הכבוד הסבא ממש מרגש והאמת על קק"ל שממשיכה בעוול גם היום בייחוד בנגב מזעזעת"; "לך לעזה לחברים שלך".

הבעיה עם הפרויקט היא שהציר עליו נשען העיסוק בערעור "יחסי הכוחות שבין מוען לנמען ובתוך המשולש קהל-אמן-מוסד" פשוט חלש. לא שמישהו חושב שהשיח הישראלי מבריק ומרובד, אלא שבנסיון הוכחת העיוורון והטיפשות, הדלות והקלישאויות, בחשיפת שפת השנאה/הערצה דווקא דרך תגובות לפרויקט שלו-עצמו, מפגין גז יהירות מלאת חשיבות עצמית. גם במישור הפנים-אמנותי, הממד שעשוי היה להיות מעניין -

צילום: מאי עומר

"הדלתות" מ-2012

אלישבע לוי מציגה חלק מפרוייקט "Heavy Metal" (2012) ובו שתי גיטרות מנייר ופורמייקה, חומה ותכולה, שמעליהן מסתלסל המשפט "cry me a river" באנגלית מחוברת, כמיתר שפקע. החיקוי המימטי המעולה מתברר ככלי ריק, קליפה, פנטזייה על דגם קלאסי איקוני המתפוררת עקב הפגמים הגלויים במכוון בביצוע ובהדבקה, פראות פתיינית וסקסית המתבררת כמעטפת חיצונית, דוממת ומאכזבת.

— פרסומת —

אורית אדר-בכר מציגה את "Gateways", וידאו המבוסס על עבודות הפיסול שלה, בו המצלמה נעה במבוך אדריכלי ריק, עשוי בטון כולו כחניון נטוש, זירת אסון ריקה. מערכת כריזה מנסה למסור הודעת חירום אך קולה מעוות. מדובר במיניאטורה המתחזה לחלל ענק באופן מלאכותי. סוג החלל הנטוש הזה, עם שלולית המים העומדים ופתחי האוורור המעושנים, מקושר אסוציאטיבית לאימה ולסכנה, בלי שיש התרחשות ספציפית בפועל.

דלתות התפישה

עמום, קצבי, שמרעיד את הדלת מצידה הפנימי, מטלטל את השרשרת, מבקש להתפרץ. זיוף החלל הפיקטיבי גורם לאשליה נוספת - שהמוזיקה ה"אמיתית" רועשת בהרבה מזו הנשמעת בחלל, שהופך בבת אחת לאחורי בפני עצמו, חיצוני למתרחש. ההיפוך הוא גם תוכני - חדר החזרות הופך לרשמי, מאחורי הקלעים הופכים למרכז, לזה שבו מתרחש האקשן. הצופה שהפך למאזין מנוע מהאירוע, מתבונן בקליפה שמשאירה עבורו עקבות, הד, צל, לעניין עצמו. זוהי גם קריצה פיסולית אינטליגנטית לדלתות של דושאן, הן לזו הכפולה, גם פתוחה וגם סגורה בו בזמן מ-1927 והן לזו המסתירה סוד באמצעות חלל אשלייתי ומפוברק, ה"Etant Donnes" מאמצע שנות הארבעים.

הסוטה, לפי קסמי-אילן, הוא מה שסר מהדרך המקובלת, חורג מהנורמלי והתקין, הלא ראוי, שמאתגר את החוק, הלא ממוצע, בעל ההפרעה, המזהם או מה שמהדהד את השוטה ואת הלא שפוי. "השוטה הוא זה שיוצא מן השיטה", לדבריו. התערוכה אכן מציגה רפרטואר של חבלות קלות, שריטות בשיטה, המאפשרות את ראיית ההגמוניה המתחזה ללא-אידיאולוגית, לטבעית, כתפאורה המבקשת לנטרל את הקשריה. אין בתערוכה פרובוקציות אדירות ממדים אלא דווקא הסטות מבט קטנות, רגישות או משעשעות, המשבשות מעט, או מייצרות הקשר הסטורי ולשוני אחר, לנרטיבים בהם הן עוסקות. רוב העבודות מסננות ספקות בעלילות ודאיות או מסבכות פשטנויות בצורה משכילה, נוגעות בעניינים רחבים ושונים סביב הנושא ועשירות מאד.

"סוטים". אוצר: רן קסמי-אילן. המרכז לאמנות דיגיטלית (ירמיהו 16, חולון). משתתפים: אורית אדר-בכר, דור גז, אמיר יציב, אלישבע לוי, רועי מנחם-מרקוביץ', ניר עברון, גליה עופרי ומושון זר-אביב, לנקה קלייטון, אלונה רודה, גיא שגיא ו"missdata". שעות פתיחה: יום שלישי-רביעי, 16:00-20:00; יום חמישי, 10:00-14:00; יום שישי ושבת, 10:00-15:00. עד 14.4

פרסומת: איך פוטיין היה מתמודד עם המאבק על הגז?